

КАНАДИЙСЬКИЙ РАНОК

CANADIAN RANOK

UKRAINIAN FAMILY WEEKLY

Часопис для Українських Родин

Manitoba Parliament Library
ВИХОДИТЬ КОЖНИЙ ВІДБОРОК

174 LOGAN AVENUE, EAST
WINNIPEG MAN.

ЧИСЛО 172—РІК XIX.

ВІННІПЕГ, МАН., ВІДБОРОК, 12. ЛЮТОГО, 1924.

WINNIPEG, MAN., TUESDAY, FEBRUARY 12, 1924.

VOL. XIX—No. 172

НОВИНКИ

МЕКДОНАЛД ЗА ДОПУЩЕННЯМ НІМЕЧЧИНИ І РОСІЇ ДО ЛІГИ НАРОДІВ

ЛОНДОН, 5. лютого. — Бри-танський прем'єр Ремсей Мак-Доналд заявив, що він буде по-близитися за допущенням Німеч-чини і Росії до Ліги Народів. Поки що зі справою Росії бу-дуть перепони, казав він, але Німеччину слід прийняти до Лі-ги негайно.

Участь Америки на конференції для обмеження зброю.

Вашингтон, 5. лютого. — Де-партамент стейту видав публич-не пояснення, що американ-ський представник на засідан-нях так званої мішаної комісії для обмеження торгівлі оруж-жем при Лізі Народів в Женеві є лише неофіційним свід-ком, який має приглядатися на-радам, але не має права заяв-ляти що небудь іменем амери-канського уряду.

МЕКСИКАНСЬКЕ ПОВСТАН-ННЯ НЕ СЛАБНЕ

Вашингтон, 5. лютого. — Фе-деральний департамент стейту дав Мексика вістку, що з наближенням мексиканських фе-деральних військ до столиці повстанців Вера Круз, повстан-ці не вийдуть зі своїх вогнищ, хто куди може. Одні відста-ють до Тухуама, інші до Пу-ерто Мексико.

Провідник повстанців Де-Ля-Гурта втік зі своїм "кабінетом міністрів" на корабель та пої-хав кудись морем. Обрегон оголошує, що він переїде далі вибори пре-зидента, як тільки покінчить з повстанням.

НІМЦІ ПРО ВІЛСОНА

БЕРЛІН, 5. лютого. — Виз-начний німецький публіцист, професор Отто Геші каже, що німецький народ має всяку ра-цію, щоб не плакати по Вілсо-ні. Він, каже Геші, не довів був до свого закінчення і тому не потрапив довести діла до успішного кінця.

Редатор газети Берлінер Тагеблатт, Теодор Волф, пише, що Вілсон летів у гору, а остав-ся серед болота на землі.

НІМЦІ СКУПУЮТЬ ТОВАРИ В ФРАНЦІЇ

Париж, 5. лютого. — Францу-зи занепокоєні німецькими за-купками у Франції.

В останньому часі Німці ску-пувають у Франції автомобілі, меблі, полотна, шовк і вина у більшій кількості. За все пла-тять половину готівкою, а дру-гу платять, потвердженнями бан-ками.

Німці скуплять ці товари по-дешевій ціні, а тепер через цей попит товари у Франції доро-жжать для Французів.

ВЕЛИКА ЕКСПЛОЗІЯ В ХАРКОВІ

РИГА, столиця Латвії, 5. лю-того. — З Москви повідомля-ють, що дня 5. лютого ц. р. був великий вибух в Харкові, сто-лиці України.

Експлозії сталася в велико-му сиропереховому домі, де мі-ститься комісаріат пожежних У-країни і кілька доугних установ. В часі експлозії виникли пере-рідки серед мешканців того до-му і багато вискакувало вікна-ми. Багато згинуло на місці, а понад 50 потерпіло покалі-чення.

Вибух спричинив також ве-ликі шкоди в сусідніх домах.

ЗНОВА КОПАЛЬНИНА КАТАСТРОФА

Кросбі Мінн. 5. лютого. — З-копальні мінганової та заліз-ної руди в Милфорд, яких чо-тири милі на північ від цього міста, яку обробляє Гвайтмарш Майнінг Ко., случилася підзем-на катастрофа котра коштува-ла життя 42 майнерів.

Робітники, що вратувалися з катастрофи, оповідають, що причиною нещастя було "проор-вання в копальню підземного озера. Подія случилася несподі-вано. Нагдо дався чути під-земний гуркіт, немовби тисяча автомобілів гнала по шосе до рогу. Опісля на комоту на-сунула чорна маса, густе боло-то. Воно вдарило на робітни-ків з великою силою, притиска-ючи їх всіх до стін, заливаючи без вигляду на ратунок. Лише дехто успів вирватися з обій-мів смерті.

Через цілу ніч і ранок над вхо-дом до копальні ждали жінки майнерів та діти. Дехто з них плаче, дехто дивиться сухими остовпілими очима. Малі ді-ти дрозжають держаться матерів за спідниці. Більшість убитих це молоді люди, дехто навіть самітний.

ПРИВАТНА ТОРГОВЛЯ НА УКРАЇНІ

Український Народний Комі-саріат внутрішньої торгівлі за-кінчив дослід над розвитком приватної торгівлі. Виявля-ється, що в порівнянні з поперед-нім роком 1923, приватна торгівля зменшилася вдвоє. Причина цього явища заключа-ється в кризі буття та в податко-вих тягарях. ("Московські Ізве-стія", ч. 2)

НЕДУГА РОСІЙСЬКОГО ПРЕМ'ЄРА

Москва, 6. лютого. — росі-йський прем'єр (голова совнар-кома) Алексій Іванович Ріков лежить в постелі. Він терпить на серце і жодукнові недуги.

З БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ДІЯЛЬ-НОСТІ

Москва, 6. лютого. — Вій-ськовий трибунал в Чіті засу-див генерала Пенелєва, був-шого команданта "білої армії" на Сибірі проти большевиків, і його 20 жовнів на кару смер-ті. Крім того цей трибунал засудив 57 других його жовнів-рів на менші кари.

Присуду ще не виконано, бо Пенелєв виїхав прохання о по-милування.

ДОВГО РАДИЛИСЬ ФРАНЦУЗИ

Париж, 6. лютого. — Фран-цузький парламент сварився і тор-гувався два дні, чи переслати до Америки спочування з при-воду смерті Вілсона. Части-на послів протилежна висланню спочувань, з уваги, що Вілсон був в часі смерті приватним го-роганином. Вкінці, в день по-хорону Вілсона, рішення оста-точно вислати кондольну теле-граму до Конгресу у Ва-шингтоні.

По прийнятті цієї резолюції відложено засідання парламен-ту на кілька хвилин.

З ДІЯЛЬНОСТІ ЛІГІ НАРОДІВ.

Женева, Швейцарія, 6. лю-того. — Ліга Народів пригото-вляє план реформи календаря і заведення одностайного кален-даря в цілому світі. Між ін-шим вона хоче установити ста-лу неділю в році, а яку маєть обходити перший день Велико-дня.

П'ЯТЬМІЛІОНОВІ БАНКОТИ

Дня 10. січня ц. р. польська держава касу пуста в обіг 5 міліонів банків.

МОЛИТВА ВЕЧІРНЯ

Отче наш, дякуємо Тобі за всіх приятелів наших, я-ких ми стрінули в житті наших цього дня і які розрадува-ли нас своєю ласкавістю. Тепер ми заслаємо їм пра-ціальні наші думки любові через Тебе. Славимо Тебе, о Господи, що живемо серед цього братерства спорідне-го життя, що має в собі силу розбудити й піднести духа. Важи, о Господи, в серця наші бажання і готовість по-жертвувати життя наше на здорову добру волю, і весело зносити всі труди, що йдуть в парі з нашими радощами. А передосім, дякуємо Тобі, о Господи, за тих, котрі враз з нами живуть вищим життям, котрі є товаришами до чо-гось ліпшого, в яких товаристві ми ділимося містичним хлібом життя і чуємо Твою чудову присутність. Під Твою опіку віддаємо наших приятелів і молимо Тебе, щоб ніколи не стратили їхньої любові через страту Тебе. Амінь.

ПОХОРОН ВІЛСОНА

Вашингтон, 5. лютого. — По-хорон В. Вілсона назначений на пів до четвертої години з-позудня. На знак жалоби всі мешканці міста будуть стояти через три хвили. Подібні де-монстрації жалоби заряджено по других містах.

До родини помершого та до федерального уряду напливає правдива повінь жалобних теле-грам. Серед прихильників бурхного президента повстан-ня за тим, щоб йому визна-чили місце на федеральним цвинтарі та поховати це раз публічним коштом.

НІМЕЦЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ ІСПАНУВАННЯ В. ВІЛСОНА

Вашингтон, 5. лютого. — Ці-ле місто звернуло увагу на те, що німецька амбасада не заде-монструвала своєї жалоби з приводу смерті бурхного пре-зидента Вілсона, та не опусти-ла німецького прапора на амба-саді до половини щогли.

Коли газетарі спитали омба-сату о причину сього заря-дження, амбасада відповіла що німецький уряд вважає Вілсо-на звичайним горожанином, та не буде святкувати жалоби по його смерті. Коли амбасада побачила, що ніяк не викликала в місті о-гіршення, амбасдор заявив опі-сля, що він уже дався припору-чення з Німеччини, щоб на-знак жалоби знизити прапор.

ВІНАХІД МУЗИКАЛЬНОГО ЗАМКУ

Берлінген, 1. лютого. — Тут виставлено винахід замку до-каси, який отворяється тільки на спів вено означеної арії. Цей що хоч отворити, мусить спі-вати арію означеним голосом.

ПРОГРАМА ЗЕМЛЕУСТРОЮ НА УКРАЇНІ

Народний комісаріат земле-них справ затвердив програму землеустроювання на Україні на новий 1924 рік. Вага праці переноситься на селянську зем-лю, переважно в ті райони, де є найбільша гістота і запудтан-ня. Земля буде відводитися в першу чергу незможному се-лянству, що переходить до ко-лективної форми господарю-вання і користування землею. Для селян отворяєсь довготер-мінові позички для землеустро-рядкованя в сумі 75% вартости затраченої на це праці. В про-граму землеустрою входять та-кож підготовка переселенських участків на півдні республіки. Всього в майбутньому операцій-ному році призначено дт: ек-сплуатації площу землі в 6 мі-ліонів десятин. Крім того, бу-де передано меліоративне об-слуговування лугового фонду і торф'яних багон в кількості 300 тисяч десятин.

ВІПСЬКОВИЙ БУНТ ПРОТИ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ДИК-ТАТУРИ В ХАРКОВІ

Лондон, 6. лютого. — Теле-грама Райтера з Риги, столиці Латвії, повідомляє, що в Хар-ківщині на Україні, повстали поважні заворушення. Бунт проти большевицької дик-татури і диктатури повстав голо-но серед війська, до якого при-лучилось і ширше громадян-ство.

На чолі бунту в Харкові став комісар Поляров. Він має зі со-бою значну силу війська. Його повстанці ходять за прапорами, на яких написано: "Нехай живе радянська влада без комуні-стичної диктатури."

З тим бунтом звязують також велику експлозію, яка тут бу-ла 1. ц. м. і вбила багато людей та наробила чимало шкоди

СТРАТИВ ЗІР ЧЕРЕЗ ОТРУЮ

У форті Словоками коло Но-Йорку жовнір, Генрі Тузісон, напився відчай думуючи що це горівка, деревного спирту, і стратив зір.

ЦИГАНЕ Й СВ. ВАСИЛІЙ

Майже всі Цигане православ-ної віри почитають св. Василя, як свого патрона. Чому Цига-не почитають саме цього свя-того? Про це є різні версії. Бугордські Цигане оповіда-ють про це саідує: Цига-не були колись великим наро-дом і мали під своєю владою більшу частку світа. Їх батька-виною було в той час Місір. Наслідком їх немилосерного во-лодіння над добрими народами Бог постановив їх покарати. Во-ни з причини Божого гніву по-чали втікати з Місіра. Коли дійшли до Червоного Моря, їх царь, котрий був такий силь-ний, що міг приказувати й еле-ментам (силам природи), ки-нув свою палицю в море і море розділилось на дві частини, з'яв-ляся суша дорога. Цигане по-чали переходити, та коли були посередині, залучилось море на-зад над ними і всіх проковтну-ло. На вистаючій суші остали-лише дуже невелика горстка Ци-ганів. Розпучливо почали ви-звати всіх святих, балаючи по-мочі. Одиноким святым, ко-трий відізвався, був св. Васи-лій. Спитався їх що хочуть. Вони стали благати його, щобі-поміг їм видістатися з моря. Св. Василій глянув похмуро на грішників, та потім махнув ру-кою. На це надлетіло велике стадо гусей. Кожен Циган схопив по одній гусці і так ви-дівся з Червоного Моря. То-му Цигане почитають св. Васи-лія як свого заступника.

Піапп Кіт, що прислав пе-редплату, нехай подасть свою адресу.

Адміністрація Кан. Ранка.

БУНТ СЕРЕД ВІПСЬКА В МОСКВІ

Лондон, 6. лютого. — Тутеш-ній деньник "Дейлі Мейл" одер-жав відомість з Росії, що в Мо-скві приготується військо-вий бунт проти комуністичної диктатури.

У цій відомості сказано, що червона армія збунтувалася проти большевицької диктату-ри і приготується до пов-стання проти большевицької влади. Особливо тютуються до перевороту дивізії, в яких нема Татарів та Монголів, котрих большевицька влада вживала проти Москалів і других сла-вянських жовнів.

Заповідають що весною пов-стане загальний бунт серед вій-ська Росії.

НІМЦІ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗВО-РОТУ СВОЇХ КОЛЬОНІЙ В АФРИЦІ

Берлін, 29. січня. — Німецьке колоніальне товариство заяви-ло, що не віддасть до вжитку ліків проти сплячки й укушен-ня комарів тсе-тсе, які віддали йому німецькі винахідники сих нових ліків, як що аліанти не віддадуть м колоній, які забра-ли у них на основі версальсько-го мира.

Голова товариства, Едвард Ахеліс, сказав: Нема колоній, нема ліків.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ВІД УКРАЇНСЬКОГО ЗАПО-МОГОВОГО ТОВАРИСТВА "ВЗАІМНА ПОМІЧ"

Отсим повідомляється, що в Неделю, дня 17. лютого, 1924, о 3й годині по полудні відбу-дуться Місячні Збори Україн-ського Запомогового ТОВА-риства "Взаїмна Поміч." Проси-ть уваги всіх членів прибути на ці збори. Бажаючи вписатися в члени нашого Товариства, звольте тож прийти. Заряд.

ІЛЮСТРОВАНІЙ ВІДЧИТ ЗІ СВІТЛЯНИМИ ОБРАЗКАМИ

Дня 19го лютого, 1924, о годині 6 вечером, в У.М.С.А. при Се-лкірі і Паверс відбудеться відчит на тему:

"ЗНАЧИННЕ МІСТЕЦТВА"

який виголосить професор Ма-нітоського університету п. А. А. Ставтон.

Всіх щиро запрошується.

ПОВІДОМЛЕННЯ

В НЕДІЛЮ,
Дня 17 лютого, 1924 року, о годині 11й рано
відбудеться

Служба Божа

В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСВИТЕРСЬКІЙ ЦЕРКВІ

У ВІННІПЕГУ

(на розі Прічард евіню і Мл'гергор стріт)

Проповідник д. Р. Г. Кацунов.

виголосить проповідь на тему —

"ЗОЛОТЕ ПРАВИЛО"

Вечером, о годині 7.30, відбудеться вечірнє зібрання.

Відчит виголосить панна К. Егнєв на тему

"ЗНАЧИННЕ СЛУЖЕННЯ БОГОВІ"

Ідіть з нами і хай послужимо Богові в широті.

ЦЕРКОВНИЙ ЗАРЯД.